זון אויפגאנג — 6.36.
זון אונטערגאנג — 5.55.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע וואכרט

THE ISRAELITE PRESS

וועטער:
טיילוויז וואלקנדיק — רעגן

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 195. Winnipeg, Tues. Oct. 7, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג. דינסטאג טו׳ תשרי, תרצ״א.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY OCT 15 1930 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

בלויז 5 קערפערס פון די אומגעקומע-נע אין קאטאסטראפע אויף "אר 101" זיינען ביז איצט דערקענט געווארן

אמעריקע דריקט אויס איר מיטגעפיל

וואשינגטאן, ד. ק., אקט. 7.— פרעזידענט הוווער האט אפגעשיקט א קייבל צו קעניג דזשארדזש, אויסדריקנדיק צו אים דעם טיפסטן מיטגעפיל פון דעם אמעריקאנער פאלק צו ענגלאנד איבער דער שרעקלאכער קאטאסטראפע מיט׳ן "אר 101", אין וועלכער 46 לעבנס זיינען אויסגעלאשן געווארן.

שטאטס סעקרעטאר סטימסאן האט אפגעשיקט אן ענלאכע קייבל צו פרעמיער ראמזי מאקדאנאלד.

לאנדאן, אקט. 7. — ביי דער אימפערריאלער קאנפערענץ, האט פרעמיער בענעט, פון קאנאדע, פארגעשלאגן א רעזאלוציע, וואס דריקט אויס דעם טיפסטן טרויער פון אלע טייל פון דער אימפעריע איבער דער קאטאסטראפע מיט׳ן "אר 101".

נייע סטריט קאר פעירס שוין אין קראפט

די נייע "קאר פעירס" זיינען שוין אין קראפט. כאטש דער סיסטעם איז זייער א קאמפליצירטער, ווערט אבער ניט באריכטעט, אז וועלכע ס׳איז ערנסטע מיספארשטענדענישן זאלן האבן פארגעקומען. די קאנדוקטארן האבן אבער געמוזט ענטפערן אויף א סך פראגעס און דערקלערן דעם עולם פארער די פארשיידענע "פיינקיטן" פון דעם נייעם פאר טאריף.

א היבשע צאל פאסאזשירן האט אויסגענוצט די פרייוויליגיע צו פארן פאר בלויז 5 סענט צווישן די שעה׳ן פון 9.30 ביז 12 מיטאג צייט.

יונערמאן געפונען טויט אין א פעלד

מאנטרעאל, קוועב, אקט. 7. — דער טויטער קערפער פון א יונגנמאן, ארום 30 יאר אלט, מיט א קויל אין האנד, איז געפונען געווארן אין א פעלד ניט ווייט פון דאנען. ער איז געווען גוט געקליידעט. קיין שום דאקומענטן צו דער קאנען אים זיינען ניט געפונען געווארן. פאליציי גלויבט אז ער איז באנאנגען זעלבסטמארד.

אמעריקע דריקט אויס איר מיטגעפיל

וואשינגטאן, ד. ק., אקט. 7.— פרעזידענט הוווער האט אפגעשיקט א קייבל צו קעניג דזשארדזש, אויסדריקנדיק צו אים דעם טיפסטן מיטגעפיל פון דעם אמעריקאנער פאלק צו ענגלאנד איבער דער שרעקלאכער קאטאסטראפע מיט׳ן "אר 101", אין וועלכער 46 לעבנס זיינען אויסגעלאשן געווארן.

שטאטס סעקרעטאר סטימסאן האט אפגעשיקט אן ענלאכע קייבל צו פרעמיער ראמזי מאקדאנאלד.

לאנדאן, אקט. 7. — ביי דער אימפעריאלער קאנפערענץ, האט פרעמיער בענעט, פון קאנאדע, פארגעשלאגן א רעזאלוציע, וואס דריקט אויס דעם טיפסטן טרויער פון אלע טייל פון דער אימפעריע איבער דער קאטאסטראפע מיט׳ן "אר 101".

אנדזאך פון קאטאסטראפע דערוויל נאך ניט אויסגעפארשט געווארן

באוועי, פראנקריך, אקט. 7. — נאך א גרינדלאכער אויספארשונג פון די צע-ברענטע קערפערס פון די קרבנות פון דער אומגעקומענער בריטישער "אר 101", איז קוים געלונגען צו דערקענען פינף פון זיי. זיי זיינען אלע געווען מיט-גלידער פון דער קאמאנדע, א פארזוך צו דערקענען די איבעריגע לויט די צופעלי-קע חפצים וואס מען האט ארום זיי געפונען, וועט נעמאכט ווערן ווען די קערפערס וועלן געבראכט ווערן קיין ענגלאנד.

לאנדאן, אקט. 7. — דאס לופט מיניס-טעריום האט זיך געווענדעט צו די קרובים פון די אומגעקומענע אויף דער "אר 101", אנציינענדיק, אז מען קאן ניט דערקענען די קערפערס פון די אומגעקומענע און בעטנדיק זייער צושטימונג, אז אלע זאלן באערדיקט ווערן אין איין ברודער-קבר אויפ׳ן קארדינגטאן פעלד, וואו איין מאנומענט נאך זיי וועט אוועקגעשטעלט ווערן.

באוועי, פראנקריך, אקט. 7. — די אויספארשונג וואס ווערט דא געמאכט פון ברטישע און פראנצויזישע באאמטע ווע-גען דער קאטאסטראפע מיט דער "אר 101" האט דערוויל צו קיין רעזולטאטן ניט געבראכט. עס איז זייער שווער צו דערגרייכלען זיך צו די אמת׳ע אורזאכן פון דעם אומגליק, באזונדערס דערפאר, וואס די קאמאנדירן זיינען טויט.

עס איז דא א חשד, אז אויף דער לופט שיף איז געווען איינער אדער צוויי בליי-

ארעסטירט פאר א פארברעכן באגאנגען מיט 6 יאר צוריק

פרינס-אלבערט, סאסק., אקט. 7. — רזשאן באביוק איז אין יאר 1924 ארעס-טירט געווארן אין ווינניפעג אויף דער קלאגע פון פארוואונדן א מענשן דורך נאכלע-סיקייט טרייבנדיק א אווטאמאביל. ער איז ארויסגעלאזן געווארן אויף ערבות און ער איז פארשוואונדן געווארן, איבערלאזנ-דיק די "בייל".

איצט פארט ער פון דאנען מיט פאליי-צייאישע אונטערפירער קיין ווינניפעג, נאכדעם ווי ער איז דא אפגעזעסן א גע-וויסע צייט אין געפענגניש פאר אן אנ-דער פארברעכן. עס איז א סברא, אז די פאליציי אין איסט גרענד-פארקס, מינ., זוכט אים אויך פאר שיסן א פאליציסט.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

מיטוואך, אקטאבער 8

אלגעמיינע פארזאמלונג פון מיטגלידער פון אשכנזי שול, 8 אוונט, אין שול.

דאנערשטאג, אקטאבער 9

וועכנטלאכע פארזאמ. פון פראפאיסקער מענער און פרויען געו. (אנשטאט דינסט. טאג), 8.30 אוונט, אין פרץ־זאל.

פרייטאג, אקטאבער 10

אלגעמ. פארזאמ. יונגט לינקע פוע״צ. רעפעראט: "באראקטער פון היינטיקער ארבעטסלאזיקייט". 9 אוו. אין פרץ אינסט.

שבת, אקטאבער 11

מאצע אין תלמוד תורה זאל, אויפזיכט "הנוער העובד".

זונטאג, אקטאבער 12

טיי פון מוטער פאראין ביי א. ר. פ. ט. שול ביי מרס. ווארעמער 290 אבערדין

וואלן פארזאמ. פון אינד. בני אברהם, 12 פרי אין פרייהייט טעמפל. האלב־יער־לאכער באריכט.

עלטערן פארזאמ. אין נצא. העב. שול, 3 נ.מ. — י. קאבאקער וועגן אויסבעסע-רונג פלעגער (אפגעלייגט פון לעצטן זונט.)

זונטאג, אקטאבער 19

יערלאכע פארזאמ. אין וואלן פון ליידיס סאסייטי פון ב״ו, 2.30 נ.מ., אין ב׳י. באריכטן און מוזיקאלישע פראגראם.

כאריכט פון הדסה קאנ-ווענשאן אפגענעבן

מרס. האלפערן, פרעזידענטן פון ווי-ניפעגער הדסה און מרס. ראז ריידר, איי-נע פון די וויצע־פרעזידענטס פון מערב קאנאדער הדסה׳ס, וועלכע האבן זיך לעצטנס צוריקגעקערט פון דער הדסה קאנווענשאן אין מאנטרעאל, האבן אפ-געגעבן א באריכט פון דער קאנווענשאן ביי א פארזאמלונג, נעכטן ביינטאג אין ציון זאל. זייערע ביידנס באריכטן זיינען גוט אויפגענומען געווארן פון די פאר-זאמלטע פרויען.

מרס. מעקס הפענער האט געמאכט א גוטן איינדרוק מיט איר פארלעזן וועגן דעם לעבן פון לואי מארשאל.

א מוזיקאלישע פראגראם איז געגעבן געווארן. די פריילינס פאגעל האבן גע-שפילט איינציקע נומערן פידל און פיאנ-נא, אין מיט עטל שווארץ האט געזונגען איינציקע לידער.

2 קאלגאריער יונגעלייט אומ-געקומען אין עראפלאן קאטאסטראפע

קאלגארי, אלבערטא, אקט. 6. — 2 יונגעלייט זיינען זונטאג מאמענטאל דער׳הרג׳עט געווארן אין אן עראפלאן עקסידענט, ווען א היים־נעמאכטער עראפלאן, אנגעטריבן פון איירווינ הינקער, 24 יאר אלט, איז אראפגעפאלן פון דער הויך און ער האט זיך איינגעראבן מיט׳ן "נאז" טיף אין דער ערד. אין גלישען, אלבערטא.

הינקער, א קאמערציעלער פיילאט, איז געפלוגען צוזאמען מיט הארווי מענארד, 20 יאר אלט, פון גלישען. זייערע קער-פערס זיינען ארויסגעצויגן געווארן פאר-ברענט פון אונטער דעם ברענענדיקן עראפלאן.

הונדערטער איינוואוינער פון גלישען האבן ביינעוואוינט דעם עקסידענט, זיי האבן אבער ניט געקאנט רעטן די אומ-גליקלאכע.

אויפשטאנד ערנסט אין בראזיליע

ריא. דע זשאנעירא, בראזיליע, אקט. 6. — די לופט־פאסט אויף א צאל ליני-עס איז דא געכטן סוספענדירט געווארן, קאטטיק צוליב דעם אויפשטאנד אין איי-ניקע טייל פון׳ם לאנד.

אויפשטאנדס ארמיי פון 80 טויזנט מארשירט אויף ריא דע זשאנעירא

דער נייער ספיקער פון סענאט

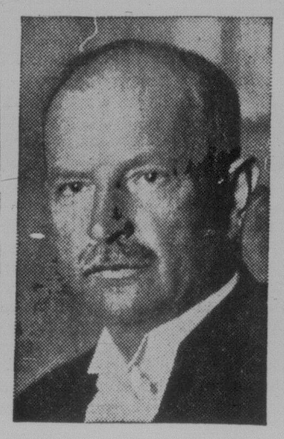

סענאטאר פ. ע. בלאנדען, נייער ספי-קער פון׳ם סענאט, לויט איינער פון זיינע לעצטע פאטאגראפיעס.

גרעסטער טייל פונם לאנד איז שוין אין די הענט פון די רעבעלן

מאנטעווידעא, אורוגוויי, אקט. 7.— אנפירער פון דעם אויפשטאנד אין בראזי-ליע דערקלערן אין דרעפעשן אהער, אז זיי מארשירן מיט אן ארמיי פון 80 טויזנט מענשן אויף ריא דע זשאנעריא. אזן זיי האבן אין עטלאכע טעג צייט אומוואר-פען די רעגירונג פון פרעזידענט וואשינג-טאן לואיס.

געגעראל פראנציסקא פלארעס דא קונ-האנ, אנפירער פון די רעבעלן ארמייען, באהויפטעט, אז די מייסטע שטאטן פון בראזיליע זיינען צוגעשטאנען צו די רע-בעלן. ער איז ניט זיכער מיט די שטאטן סאאפאולא און ריא דע זשאנעריא. אבער אויך אין די שטאטן איז די לאגע פאר דער רעגירונג אן ערנסטע. און ער איז גרייט צו אטאקירן זיי מיט זיין אכציק טויזנטיקער ארמיי, וואס באשטייט פון אינפאנטעריע, קאוואלעריע און ארטיל-ריע. אויב זיי וועלן אויסשייצן ווידער-שטאנד.

געגעראל דע קונהא דערקלערט, אז מיט דעם־פולשטענדיקן זיג פון דער רעוואלו-ציע וועט ער שאפן א ציוויל רעגירונג, ביז די וואלן. פאר פרעזידענט און קאנ-גרעס וועלן דורכגעפירט ווערן אביסל שפעטער.

ידיעות פון ריא גראנדע דע סול מעלדן, אז די שטאט רעגירונג האט שוין דארטן נעשאפן אליין א פראוויזארישן רעזשים.

די רעגירונגס טרופן גייען כסדר ארי-בער אויף דער זייט פון די רעבעלן, כאטש איינציקע אפיצערן האלטן זיך נאך צוריק.

פראנקרייך טרויערט נאך קרבנות פון "אר 101"

פאריז, אקט. 7. — דער פראנצויזיי-שער קאבינעט האט אנגענומען א באשלוס צו פראקלאמירן היינטיקן טאג אלס א נאציאנאלן טרויער טאג איבער נאנצן פראנקרייך, צו ערן דעם אנדייגק פון די קרבנות פון דעם אר־101 דיריזשאבל וועל כער איז דורך אן אומגליק צעשמעטערט און פארברענט געווארן, ווען ער איז געפלוגען פון ענגלאנד קיין אינדיע דורך פראנקרייך, און 46 נפשות האבן פארלאָרן זייערע לעבנס אין דעם אומגליק.

פרעמיער טארדיא, וועט פערזענלאך אנוועזנט זיין ביי דער לויה צערעמאניע אין ביאוויאס.

נאך פראווינצן קריגן זייער חלק פון 20 מיליאן דאלארדיקן פאנד

אטאוואא, אקט. 7. — אן אפמאך מיט נאך צוויי פראווינצן איז געשלאסן געווארן וועגן זייער חלק אין׳ם 20־מיליאן דאלאר-דיקן פאנד צו באקעמפן די ארבעטסלאזי-קייט. דאס זיינען ניו־בראנסוויק, וואס וועט קריגן 500 טויזנט דאלאר, און פרינס עדוואדד אינזל, וואס וועט קריגן 90 טויז-זענט דאלאר.

סענאטאר דאבערטסאן, ארבעטס מי-ניסטער, האט טעלעגראפירט צו פרעמיער טאלמי פון בריטיש קאלומביא, דערקלערנ-דיק, אז די רעגירונג איז גרייט צו געבן בריטיש קאלומביא 900 טויזנט דאלאר פון דעם פאנד. פארשטייער פון אלבערטא, אז אלבערטא איז שוין אויף דער-גרייכט געווארן אן אפמאך.

אפילו יוקאן וועט אויף קריגן א חלק פון דעם פאנד. ווי די רעגירונג אנאנסירט, איז די סומע פון 20 טויזנט דאלאר באש-טימט געווארן פאר יוקאן פון דעם דא-זיקן פאנד.

—(::)—

יונגער נאציאנאל־סאציאליסטישער פירער באגייט זעלבסטמארד

בערלין, אקט. 2 (איטא). דער 24 יע-ריקער נאציאנאל־סאציאליסטישער פירער, גאנצערט, איז דא אויף זיין וועג אהיים באנאנגען זעלבסטמארד. "אויב דאס איז היטלער׳ס דרויטע מלוכה, — האט ער דערקלערט צו פריינט, איידער ער איז די טאט באנאנגען, — דאן ווייל איך מער ניט לעבן."

הענרי פארד הייסט צאלן הויכע שכירות צו ארבעטער; זאגט אז אין 1950 וועלן ארבעטער קריגן צו 27 דאלאר א טאג

ניו־יארק, אקט. 5. — אין א בוך אונ-טער׳ן נאמען "מואוינג פארוואארד" (באר-וועגדיק זיך פראאיס), וועלכער איז גאר וואס אריינגעגעבן געווארן פון דובלדעי, דאראן אל קא., זאגט הענרי פארד, אז אין די אינטערעסן פון גוטע געשעפטן דארף מען צאלן צו ארבעטער הויכע שכ״-רות, און ער זאגט פארואוס, אז אין יאר 1950 וועלן ארבעטער אין די פאראיי-ניקטע שטאטן קריגן א מינימום פון 27 דאלאר א טאג.

דער אוטאמאביל מאגנאט ווארפט אינ׳ם בוך די שולד פאר איצטיקער גע-דריקטער לאגע אויף די געשעפטסלייט, וועלכע האבן זיך געדרייט ארום דער בער-זע אנשטאט אכטונג צו געבן אויף זייע-רע געשעפטן. ער באהויפטעט, אז ס׳איז ניטא אזא זאך ווי אמת׳ע איבער פרא-דוקציע, און מען דארף פארקערט, וואס מער פראדויצירן, נאר די סחורה זאל זיין פון גוטער קוואליטעט און זאל געהעריק פארקויפט ווערן.

"מיט ׳געדריקטע לאגע׳ מיין איך א צייט, ווען מענשן גייען אום אן ארבעט און קאנען ניט פארבעסערן זייער לעבנס-שטייגער", — זאגט מר. פארד אינ׳ם בוך.—"די באלדיקע רפואה פון אט דער גערדיקטער לאגע ליגט אין איין ווארט: קוואנטיטעט, — קוואנטיטעטן פון סחו-רה ארויסגעשטויסן אויף דער וועלט. עס איז אבער ניט געגנג בלויז צו פראדוצי-רען סחורה. זי דארף גוט געמאכט ווערן אין יעדער דעטאל, עס דארף גוט באצאלט ווערן אין שכירות צו די ארבעטער און עס דארף פארקויפט ווערן צו א צוגענג-לאכן פריין."

מאטראָסן אויף בריטישער קריגס-שיף ברעכן אייזערנע דיסציפלין

לאנדאן, אקט. 7.— מאסן אומגעהארכ-זאמקייט און דערזעגרטירונג ווערט באריכ-טעט פון׳ם בריטישן סופער דרעדנאט "רע-ווענדזש", וואס געפינט זיך איצט אין האפן פון גאלף ישואז, ארום ניץ, אין פראנקרייך, — לויט א באריכט אין "דיי-לי הערעלד". די אדמיראליטעט באהויפ-טעט, אז זי האט נאך ניט קיין באריכט וועגן די אומארדענונגען.

עס ווערט באריכטעט, אז 40 מאטראסן אין׳ם בוך פון׳ם לאנד זיך ניט צוריקגע-קערט פון זייער ברעג אורלויב אין ניץ און אין קאן. אייניקע פון זיי זאלן האבן אפגעשיקט זייערע בענדלאך און פאנאנעס צו דער שיף קאמאנדע. די לעצטע האט איבערגעגעבן די בילדער פון די דעזערטי-רער צו דער פראנצויזישער פאליציי, בע-ניקיק זי צו ארעסטירן זיי און צוריקקערן זיי אויף דער שיף.

ווי די צייטונג באריכטעט, זאלן די אומארדענונגען האבן אויסגעראכן דער-דעם ווי זי מאטראסן האבן געמאכט קלא-געס קעגן דער צו שטרייענער דיסציפלין און שלעכטער שפיז.

ריר־אדמיראל דיואר, וועלכער איז נאך א קרינס גערייכט מיט א געוויסער צייט צורוק דעמיסיאנירט געווארן פון דער קריגס־שיף "ראיאל אוק" און איז איצט א קאנדידאט פון דער ארבעטער פארטיי, גלויבט ניט, אז די אומארדענונגען זאלן האבן צו טאן מיט שלעכטע שפיז, ווייל די שפיז אויף דעם בריטישן פלאט איז אויסגעצייכנט. ער זאגט אבער, אז די דיס-ציפלין געווען אויפ׳ן פלאט זיינען 200 יאר צו אלט, און באזונדערס אין אפארלי-טערט דער געזעץ וואס דערלויבט ניט מאטראסן צו באקלאגן זיך.

אינדעפענדענט לייבאר פארטיי נעמט אן מוניציפאלע וואל-פלאטפארמע

אויף א קאנווענשאן פון דער היינער אומאפהייניגיקער ארבעטער פארטיי, לעצ-טען אוונט, איז אנגענומען געווארן א וואל פלאטפארם פאר די קומענדיקע מוניציפ-פאלע וואלן, פארגשלאגן פון מארקוס הייד-מאן. די פלאטפארם פארדט צווישן אנ-דרש:

1. דעם דורכפיר פון א צאל געזעצ-שאפטלאכע געביידעס, צו פארלייכטערן די ארבעטסלאזיקייט, און צו פארזיכערן אלע לאקאלע ארבעטסלאזע מיט דירה און מיט עסן.

2. די שטאט זאל איבערנעמען די טראמווייען, און דערווייל זאל די טראמ-וויי קאמפאני, געצוואונגען ווערן אפצו-היטן איר אלטן אפמאך וועגן "קאר-פערס."

3. שטאטיקע לאטס זאלן אויסגענוצט ווערן פאר מוניציפאלע הייזער, און דער שטאטיקער הלואה סיסטעם אויף הייזער זאל באנייט ווערן.

4. אלע שטאטיקע ארבעטן זאלן דורכ-געפירט ווערן פון דער שטאט אליין.

צווישן די אנדערע פונקטן איז דא איי-נער וואס פאדערט אלגעמיינע שטימרעכט פאר אלע דערוואקסענע און די אפשאפונג פון׳ם ווארד סיסטעם.

די קאנווענשאן האט אויך אנגענומען א סקול בארד פראגראם פארגעשלאגן פון מרס. מעקלענאן. צווישן אנדערש ווערט אין׳ם פראגראם געפאדערט פרייע טעקסט ביכער פאר אלע לאקאלן, בעסערע באדינ-גונגען פאר די שול אנגעשטעלטע, און א. וו.

די פראגע וועגן נאמיגירן א מעיאר האנ-דיראט וועט באהאנדלט ווערן אויף א באר-זונדער קאנווענשאן, אקט. 15טן.

אנדזאך פון קאטאסטראפע דערוויל נאך ניט אויסגעפארשט געווארן

באוועי, פראנקריך, אקט. 7. — נאך א גרינדלאכער אויספארשונג פון די קרבנות פון דער אומגעקומענער ברטישער "אר 101", איז קוים געלונגען צו דערקענען פינף פון זיי. זיי זיינען אלע געווען מיט-גלידער פון דער קאמאנדע, א פארזוך צו דערקענען די איבעריגע לויט די צופעלי-קע חפצים וואס מען האט ארום זיי געפו-נען, וועט געמאכט ווערן ווען די קערפערס וועלן געבראכט ווערן קיין ענגלאנד.

לאנדאן, אקט. 7. — דאס לופט מיניס-טעריום האט זיך געווענדעט צו די קרובים פון די אומגעקומענע אויף דער "אר 101", אנציינענדיק, אז מען קאן ניט דערקענען די קערפערס פון די אומגעקומענע און בעטנדיק זייער צושטימונג, אז אלע זאלן באערדיקט ווערן אין איין ברודער-קבר אויפ׳ן קארדינגטאן פעלד, וואו איין מאנ-נומענט נאך זיי וועט אוועקגעשטעלט ווערן.

באוועי, פראנקריך, אקט. 7. — די אויספארשונג וואס ווערט דא געמאכט פון ברטישע און פראנצויזישע באאמטע ווע-גען דער קאטאסטראפע מיט דער "אר 101" האט דערווייל צו קיין רעזולטאטן ניט געבראכט. עס איז זייער שווער צו דערגרייכלען זיך צו די אמת׳ע אורזאכן פון דעם אומגליק, באזונדערס דערפאר, וואס די קאמאנדירן זיינען טויט.

עס איז דא א חשד, אז אויף דער לופט שיף איז געווען איינער אדער צוויי בליי-

פרוי דערשטיקט אויף טויט אין הויז אויף דזשארווים עווע.

מערי דיפקא, 35 יאר אלט, פון 294 דזשארווים עווע, איז נעכטן ארום אכט אזיינער אינדערפרי, געפונען געווארן א טויטע אין איר בעט. די פאליציי גלויבט, אז זי איז אדער דערשטיקט, אדער דער-ווארגן געווארן, און דריי מענער זיינען פארהאלטן געווארן, כאטש קיין קלאגעס זיינען דערוויל קיין ניט ניט געמאכט גע-ווארן. איינער פון די פארהאלטענע איז מייק מאנעטאסקי, וועלכער זאל האבן געוואוינט אין דער הויז מיט דער פאר-שטארבענער פרוי. די נעמען פון די אנ-דערע צוויי ווערן דערווייל צוריקגעהאל-טען.

ווי די פאליציי איז אינפארמירט גע-ווארן, זאל מאנעטאסקי האבן צעקריגט זיך מיט דער פרוי זונטאג איבער א אנ-דער מאן. נעכטן אינדערפרי, ווערט באי-הויפטעט, האט מאנעטאסקי אפגערופן א שכן, זאגנדיק צו אים: "דו וואלסט בע-סער גיין און זעען מערי׳ן", דער שכן

פעלעס טעאטער האט ספעציע-לע מאטינעס לכבוד יום-טוב

דאס פארוואלטונג פון פעלעס טעאטער בעט אונז צו מעלדן, אז היינט אין מאר-גען, לכבוד די ערשטע טעג סוכות, ווי אויך די אנדערע טעג סוכות דינסטאג און מיטוואך, אקט. 14-15, וועט דער טעא-טער זיין אפן פון 12.30 ביי״טאג, ווען גוטע און אמוזירנדיקע בילדער וועלן גע-וויזן ווערן.

—(::)—

מזל טוב

א זון געבארן צו מר. און מרס. א. קליין (קליינמאן), 298 באיד עווע. מוטער און קינד אין בעסטן צושטאנד אין דזשענע-ראל האספיטאל.

—(::)—

אברהם ראגאוואי, באוואוסטער תלמודיסט, געשטארבן אין דעטראיט

דעטראיט, (איטא). — אברהם ראגא-וואי, באוואוסטער תלמודיסט, איז דא געשטארבן דינסטאג אין עלטער פון 53 יאר. ראגאוואי איז געווען דער דירעקטאר פון די פאראייניקטע העברייאישע שולן אין דעטראיט און אין משך פון די לעצטע צען יאר דער סעקרעטאר פון אידישן בית יתומים. דער פארשטארבענער לאזט אי-בער אן אלמנה, צוויי זין און צוויי טעכ-טער.

—(::)—

ירושלים, אקט. 1 (איטא). — דער דיסטריקט־געריכט אין טול־כרם האט באר-שלאסן, אז די אראפזעצונג פון אראבישע טענאנטס פון 3,600 פון די 45,000 דו-נאם לאנד אין וואדי האווארים, וואס דער אידישער נאציאנאל פאנד האט געקויפט, איז אומגעזעצלאך, און די טענאנטס זיי-נען בארעכטיקט זיך ווידער צו באזעצן אויז הדעם לאנד. די קלאגע אין געמאכט געווארן אין נאמען פון אכט אראבישע טענאנטס קענען דער געזעצלאכקייט פון דער קניה.

דאס איז דער ערשטער אומגינסטיקער באשלוס וואס איז געמאכט טגעווארן וועגן דעם וואדי האווארים לאנד. די אידישע פירער זיינען אבער ניט באאומרואיקט, ווייל דער פארקויף פון דעם לאנד צום נא-ציאנאל־פאנד איז זנעמאכט געווארן אונ-טער דעם באדינג אז דאס לאנד האט ניט באלאנגט צו די טענאנטס. א פיל ערנס-טער פראעגע נייט איצט אז, אין וועלכן פיל געוועזענע טענאנטס פון וואדי האוואר-ריס פארערן דאס רעכט צוריקצוקויפן זיי-ער לאנד, וואס דער נאציאנאל פאנד האט געקויפט.

מאס-מיטינג וועגן נייע "קאר-פערס" פארדופן

די אינדעפענדענט לייבאר פארטי פאר-רופט א מאסן פארזאמלונג וועגן דער דער טראנספארטאציע פראגע אין וועגן די נייע "קאר פערס" אויף מיטוואך, אקט. 15טן, אין לארד סעלקירק סקול, עלמוואוד.

—(::)—

פעלעס טעאטער האט ספעציע-לע מאטינעס לכבוד יום-טוב

דאס פארוואלטונג פון פעלעס טעאטער בעט אונז צו מעלדן, אז היינט אין מאר-גען, לכבוד די ערשטע טעג סוכות, ווי אויך די אנדערע טעג סוכות דינסטאג און מיטוואך, אקט. 14-15, וועט דער טעא-טער זיין אפן פון 12.30 ביי״טאג, ווען גוטע און אמוזירנדיקע בילדער וועלן גע-וויזן ווערן.

—(::)—

מזל טוב

א זון געבארן צו מר. און מרס. א. קליין (קליינמאן), 298 באיד עווע. מוטער און קינד אין בעסטן צושטאנד אין דזשענע-ראל האספיטאל.

—(::)—

אברהם ראגאוואי, באוואוסטער תלמודיסט, געשטארבן אין דעטראיט

דעטראיט, (איטא). — אברהם ראגא-וואי, באוואוסטער תלמודיסט, איז דא געשטארבן דינסטאג אין עלטער פון 53 יאר. ראגאוואי איז געווען דער דירעקטאר פון די פאראייניקטע העברייאישע שולן אין דעטראיט און אין משך פון די לעצטע צען יאר דער סעקרעטאר פון אידישן בית יתומים. דער פארשטארבענער לאזט אי-בער אן אלמנה, צוויי זין און צוויי טעכ-טער.

—(::)—

ירושלים, אקט. 1 (איטא). — דער דיסטריקט־געריכט אין טול־כרם האט באר-שלאסן, אז די אראפזעצונג פון אראבישע טענאנטס פון 3,600 פון די 45,000 דו-נאם לאנד אין וואדי האווארים, וואס דער אידישער נאציאנאל פאנד האט געקויפט, איז אומגעזעצלאך, און די טענאנטס זיי-נען בארעכטיקט זיך ווידער צו באזעצן געווארן אין נאמען פון אכט אראבישע טענאנטס קענען דער געזעצלאכקייט פון דער קניה.

דאס איז דער ערשטער אומגינסטיקער באשלוס וואס איז געמאכט טגעווארן וועגן דעם וואדי האווארים לאנד. די אידישע פירער זיינען אבער ניט באאומרואיקט, ווייל דער פארקויף פון דעם לאנד צום נא-ציאנאל־פאנד איז זנעמאכט געווארן אונ-טער דעם באדינג אז דאס לאנד האט ניט באלאנגט צו די טענאנטס. א פיל ערנס-טער פראעגע נייט איצט אז, אין וועלכן פיל געוועזענע טענאנטס פון וואדי האוואר-ריס פארערן דאס רעכט צוריקצוקויפן זיי-ער לאנד, וואס דער נאציאנאל פאנד האט געקויפט.

אויפשטאנדס ארמיי פון 80 טויזנט מארשירט אויף ריא דע זשאנעירא

נאך פראווינצן קריגן זייער חלק פון 20 מיליאן דאלארדיקן פאנד

יונגער נאציאנאל־סאציאליסטי-שער פירער באגייט זעלבסטמארד

הענרי פארד הייסט צאלן הויכע שכירות צו ארבעטער; זאגט אז אין 1950 וועלן ארבעטער קריגן צו 27 דאלאר א טאג

מאטראָסן אויף בריטישער קריגס-שיף ברעכן אייזערנע דיסציפלין

אנגב - אורחא

פון מארק

אלט־קאסרילעווקע אין אמעריקע

איבער א קרינערויי צווישן קבצא און בר־קמצא איז חרוב געווארן ירושלים; אי־בער אן אקס פון א וואגן איז חרוב געווארן ביתר, און איבער א הון מיט האן איז חרוב געווארן תור־מלכא.

אזוי לויטעט א תלמוד׳ישע לעגענדע.

ווען די דאזיקע לעגענדע איז געשאפן געווארן, איז שוין דאס אידישע פאליטי־שע וועלטל געווארן אזוי איינג, אז דער איבערפלוס פון אידישער פאליטישער ענערגיע האט געפונען זיינע אויסדרוקן אין אט אזעלכע קליינלאכע צאנקערייען איבער א הון מיט א האן, און די דאזיקע ענערגיע האט געשפארט מיט דער קראפט פון דאמף אין א פארמאכטן קעסל, אז זי האט געקאנט אויפרייסן גאנצע רייזיקע שטעט און לעדער . . .

און דאס אידישע וועלטל איז היינט פונקט אזוי איינג איינגעשלאסן אין אירע ד׳ אמות, ווי דאמאלסט, און ווען די אי־דישע קהל׳שע ענערגיע איינגעשפארט אינ׳ם איינגן שטח געפינט זי איינג לעבל אויף דורכשפארן זיך, עקספלאדירט זי מיט דער קראפט פון דינאמיט.

איינע פון אט די וויכטיקסטע לעבלאך איז די בשר־כשר פראגע, אויף וועלכער עס ווערט פארשווערעדט ביי אונז מיט דער גרעסטער ליידנשאפט די שטארקסטע קהל־שע ענערגיע . . .

* * *

ניט איך ווייס, און ניט איך בין באר-זונדערס שטארק פאראינטערעסירט צו וויסן, אויב די בשר־כשר טומלערייען ביי אונז האבן א גרונט, אדער ניט.

אין מיינע אויגן איז די דאזיקע פראגע א סך ווייניקער וויכטיק, ווי די פראגע פון דער רעגירונגס טאריפ׳ן פאליטיק, וועלכע באווירקט יעדן איינעם פון אונז א סך מער, ווי אונזער איינענע בשר־כשר פא־ליטיק.

אויב דער כשרות שטייער העכערט דעם פרייז אויף אונזערע כשר׳ע פלייש, וועט יעדער איינער פון אונז דארפן פיל מער צאלן פאר מר. בענעטס טאריפ, ווי פאר דער בשר־כשר טאקסע.

טאמער איז דא א טראסט פון אונזערע קצבים צו העכערן די פרייזן פון כשר׳ע פלייש, איז דאס זיכער א גרויסע עולה. מיר צאלן אבער א סך מער די מיליאנער־סקע שטאל, קופער, פלייש און אנדערע טראסטס, ווי דעם טראסט פון אונזערע "מיליאנערסקע" קצבים . . .

און ווען מיר קאנען אזוי ניט פארטראגן קיין עולות, און ווען מיר פארמאגן אזא גוואלדיקע מאסע פון קאמפס ענערגיע, וואלטן מיר, לויט מיין מיינונג, געדארפט פארטיילן זי אזוי: איין קליינעם פרא-צענט קענען די בשר־כשר "פראפיטירן", און די נאנצע מאסע — קענען די רייכע טראסטן און קענען א טאריפ׳ן פאליטיק, וואס הויבט אויף אומגעהייער די קאסטן פון לעבנס מיטלען און — קענען הונדער־טער אנדערע גרויסע עולות.

* * *

נו, זעט איר דאך: וויפל פון אונזערע אידן זיינען בכלל באקאנט מיט דער טא-ריפן פראגע, און וויפל פון אונז וועלן זאגן אז ווארט בכלל באקאנט מיט דער טא-ריפן פראגע, און וויפל פון אונז וועלן זאגן אז ווארט בארייטן אונז?

אט די נאנצע ברייטע וועלט וואס האט צו איינגעשייכט, איז פון אונז אפגעטיילט מיט די שטאלענע וועגט פון אויגיקע גייסטיקער נעטא, און כסתם דאס איינציקע לעבל דורך וועלכן אונזער ענערגיע רייסט זיך מיט א צעשטערנדי־קער קראפט, איז די בשר־כשר פראגע.

אנו, אדרבא, פרובירט צו פאראינטע־רעסירן אזוי בלוטיק דעם אלגעמיינעם אי־דישן עולם מיט וועלכער ס׳איז לאקאלער, אידישער נאציאנאלער אדער אלגעמיינער פראגע, ווי מיט דער בשר־כשר פראגע,— אזוי אז דער עולם זאל רייסן זיך פון הויט פון צענליטע ליידנשאפטן, און זאל זיין גרייט צו יעדער מינוט געבן פעטש מיט א ברייטער האנט מיט מקבל זיין אזעלכע באהבה, ווען זיי זאלן קומען! . .

* * *

די בשר־כשר פראגע איז אזא גוואלדיק וויכטיקער־ענין ניט נאר פאר די אידן וואס זיינען באמת פאראינטערעסירט אין בשר־כשר. אין דער דאזיקער פראגע לעבן זיך ביי אונז אויס נעזעלשאפטלאך אפילו א אייגנעשפארטע ענערגיע דורכרייסן זיך דורך איינגע לעבלאך מיט צעשטערנדיקע עפעקטן.

איז עס א וואונדער, וואס מיר קאנען אזוי ווייניק בויען, אזוי ווייניק דערגרייכן און וואס סימפטאמען פון צעפאלונג פאר־פאלגן אונזער נאנצן לעבן?

MONDA
Clas
R.B
SCAN
MISS PA
THE J
NO